

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLASY CZWARTEJ

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami, jest twórczy, aktywny i sumienny. Interesuje się przedmiotem.

Uczeń:

- bierze aktywny udział w dyskusji, przedstawia własne stanowisko,
- proponuje rozwiązania oryginalne, cechujące się dojrzałością myślenia,
- redaguje teksty przemyślane pod względem kompozycyjnym, bogate treściowo, wyróżniające się twórczym ujęciem problemu i napisane żywym, barwnym językiem,
- dba o bezbłądność wypowiedzi ustnych i pisemnych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności. Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i korzysta z różnych źródeł informacji. Jest samodzielny, aktywny i sumienny.

Uczeń:

- czyta płynnie, stosując się do zasad poprawnej intonacji, akcentowania, rytmiki utworu,
- samodzielnie analizuje i interpretuje utwory literackie oraz inne dzieła sztuki; biegle posługuje się pojęciami: autor, adresat, bohater, elementy fantastyczne i prawdopodobne, podmiot liryczny, narrator, wers, zwrotka, rym, rytm, refren, wiersz, morał,
- biegle wskazuje środki wyrazu artystycznego: epitet, porównanie, przenośnię oraz obrazy poetyckie; określa ich funkcje,
- bezbłądnie rozpoznaje gatunki literackie: legenda, baśń, komiks i potrafi je odnieść do lektur,
- bardzo dobrze zna treść omawianych lektur czytanych we fragmentach oraz w całości,
- sprawnie wyszukuje informacje wyrażone wprost i pośrednio,
- dostosowuje wypowiedzi monologowe i dialogowe do sytuacji komunikacyjnej,
- płynnie stosuje wszystkie poznane reguły ortograficzne, zna i stosuje wyjątki od nich,
- potrafi biegle korzystać ze słownika ortograficznego, dokonując autokorekty,
- pisze wyczerpująco i bezbłądnie pod względem kompozycyjnym, treściowym i językowym: opowiadanie, opis dzieła kultury, list, plan ramowy i szczegółowy, baśń, życzenia, ogłoszenia, instrukcję, przepis; dba o ciekawą formę i spójność swojego tekstu,
- bezbłądnie stosuje znaki interpunkcyjne: przecinek przed spójnikami i przy wyliczeniu, kropkę, pytajnik, wykrzyknik, dwukropek, myślnik, cudzysłów,
- odpowiednio dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne,
- biegle wykorzystuje wiedzę o częściach mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki i spójniki), bezbłądnie rozpoznaje typy zdań pojedynczych oraz równoważniki zdań i zdania złożone,
- biegle dzieli na głoski wyrazy zawierające „i”, wyjaśnia funkcję litery „i” w sylabie,
- recytując, interpretuje głosowo wybrane utwory literackie,
- samodzielnie dociera do informacji zawartych w książkach, prasie, w mediach elektronicznych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował treści istotne w strukturze przedmiotu i sprawnie stosuje wiadomości w sytuacjach typowych. Jest sumienny i dość aktywny. Potrafi samodzielnie rozwiązać typowe zadania.

Uczeń:

- czyta płynnie, stosując się do zasad poprawnej intonacji, akcentowania,
- analizuje i interpretuje utwory literackie oraz inne dzieła sztuki; posługuje się pojęciami: autor, adresat, bohater, elementy fantastyczne i prawdopodobne, podmiot liryczny, narrator, wers, zwrotka, rym, rytm, refren, wiersz, morał,

- wskazuje środki wyrazu artystycznego: epitet, porównanie, przenośnię oraz obrazy poetyckie,
 - rozpoznaje gatunki literackie: legenda, baśń, komiks i na ogół potrafi je odnieść do lektur,
 - dobrze zna treść omawianych lektur czytanych we fragmentach oraz w całości,
 - wyszukuje informacje wyrażone wprost i pośrednio,
 - na ogół dostosowuje wypowiedzi monologowe i dialogowe do sytuacji komunikacyjnej,
 - stosuje wszystkie poznane reguły ortograficzne, zna i na ogół stosuje wyjątki od nich,
 - potrafi korzystać ze słownika ortograficznego, dokonując autokorekty,
 - pisze poprawnie pod względem treściowym oraz językowym: opowiadanie, opis dzieła kultury, list, plan ramowy i szczegółowy, baśń, życzenia, ogłoszenia, instrukcję, przepis; uwzględnia wszystkie niezbędne elementy danej formy wypowiedzi i zachowuje właściwy układ graficzny oraz spójność,
 - stosuje znaki interpunkcyjne: przecinek przed spójnikami i przy wyliczeniu, kropkę, pytajnik, wykrzyknik, dwukropek, myślnik, cudzysłów,
 - dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne,
- wykorzystuje wiedzę o częściach mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek i spójnik), rozpoznaje typy zdań pojedynczych oraz równoważniki zdań i zdania złożone,
 - dzieli na głoski wyrazy zawierające „i”,
 - bezbłędnie wygłasza z pamięci wybrane utwory literackie,
 - dociera do informacji zawartych w książkach, prasie, w mediach elektronicznych.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował najważniejsze treści przedmiotowe oraz posiada proste umiejętności rozwiązywania problemów typowych o średnim stopniu trudności. Jest dość sumienny i raczej aktywny.

Uczeń:

- czyta, popełniając nieliczne błędy,
- podejmuje próby analizy i interpretacji utworów literackich oraz innych dzieł sztuki; zna i na ogół poprawnie posługuje się pojęciami: autor, adresat, bohater, elementy fantastyczne i prawdopodobne, podmiot liryczny, narrator, wers, zwrotka, rym, rytm, refren, wiersz, morał,
- wskazuje na typowych przykładach środki wyrazu artystycznego: epitet, porównanie, przenośnię oraz obrazy poetyckie,
- zna gatunki literackie: legenda, baśń, komiks i wskazuje ich najważniejsze cechy w poznanym na lekcji utworze,
- dobrze zna treść omawianych lektur w stopniu umożliwiającym analizę świata przedstawionego,
- wyszukuje informacje wyrażone wprost,
- buduje proste dialogi i monologi,
- stosuje podstawowe reguły ortograficzne, zna wyjątki od nich,
- potrafi korzystać ze słownika ortograficznego,
- pisze na ogół poprawnie pod względem treściowym: opowiadanie, opis dzieła kultury, list, plan ramowy i szczegółowy, baśń, życzenia, ogłoszenie, instrukcję, przepis; uwzględnia najważniejsze elementy danej formy wypowiedzi i stara się zachować właściwy układ graficzny oraz spójność,
- rozpoznaje wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne,
- zna podstawowe reguły interpunkcyjne dotyczące przecinka przed spójnikami i przy wyliczeniu, kropki, pytajnika, wykrzyknika, dwukropka, myślnika, cudzysłowu,
- zna części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek i spójnik), określa formę gramatyczną czasowników, rzeczowników i przymiotników, na ogół rozpoznaje typy

zdań pojedynczych oraz równoważniki zdań i zdania złożone; łączy za pomocą spójnika wypowiedzenia składowe w wypowiedzenia złożone,

- dzieli wyrazy na głoski, litery i sylaby, porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej wyrazy rozpoczynające się na tę samą głoskę, poprawnie przenosi wyrazy do nowej linii,
- wygłasza z pamięci wybrane utwory literackie,
- dociera do informacji zawartych w źródłach wskazanych przez nauczyciela.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności przy pomocy nauczyciela. Jego technika czytania, cichego i głośnego, pozwala na zrozumienie tekstu i odszukanie najważniejszych informacji we wskazanych fragmentach. Względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu analizowanego przez niego tekstu. Zna treść lektury w stopniu umożliwiającym streszczenie fabuły.

Uczeń:

- rozpoznaje autora, adresata, bohatera wiersza oraz osobę mówiącą w utworze,
- wskazuje z pomocą nauczyciela na typowych przykładach środki wyrazu artystycznego: epitet, porównanie, przenośnię oraz obrazy poetyckie,
- rozpoznaje na znanych z lekcji tekstach gatunki literackie: legenda, baśń, komiks
- zna podstawowe reguły ortograficzne,
- zna zasady korzystania ze słownika ortograficznego,
- zna podstawowe zasady redagowania opowiadania, opisu dzieła kultury, listu, planu ramowego i szczegółowego, baśni, życzeń, ogłoszenia, instrukcji, przepisu; błędy popełniane w wypowiedziach pisemnych nie przekreślają wartości pracy i wysiłku ucznia włożonego w ich napisanie,
- na ogół rozpoznaje bliskoznaczne i przeciwstawne,
- stosuje odpowiednie znaki interpunkcyjne na końcu wypowiedzenia,
- podaje pytania, na które odpowiadają rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, rozpoznaje i odmienia rzeczowniki, przymiotniki i czasowniki o typowej odmianie; rozróżnia zdanie pojedyncze, złożone i równoważnik zdania, rozróżnia typy wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi,
- porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej wyrazy rozpoczynające się na różne głoski, rozróżnia samogłoski i spółgłoski,
- z pomocą nauczyciela wygłasza z pamięci wybrane utwory literackie.

Wymagania kryterialne na ocenę wyższą zawierają w sobie wymagania kryterialne na ocenę niższą.